

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels

(COM(2022) 748 final — 2022/0432 (COD))

(2023/C 228/17)

Rapporteur: **John COMER**

Raadpleging	Europees Parlement, 13.2.2023 Raad, 10.2.2023
Rechtsgrond	Artikelen 114 en 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Bevoegde afdeling	Afdeling Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu
Goedkeuring door de afdeling	13.4.2023
Goedkeuring door de voltallige vergadering	27.4.2023
Zitting nr.	578
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	145/0/0

1. Conclusies en aanbevelingen

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) onderstreept de volgende punten:

1.1. De EU kan wel voorstellen dat het wereldwijd geharmoniseerde systeem van de VN (UN GHS) wordt bijgewerkt aan de hand van de herziene verordening betreffende de indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen (de zgn. CLP-verordening), maar er is geen garantie dat het EU-voorstel door alle partijen zal worden aanvaard. Het tijdelijk afwijken van de regels zou een langetermijnprobleem kunnen worden. De nieuwe voorstellen inzake het van buiten de EU online verkopen van producten lijken vrijwel onmogelijk te implementeren, tenzij ze door het UN GHS zijn goedgekeurd.

1.2. Het is van vitaal belang dat het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) over voldoende middelen, deskundigheid en personeel beschikt om de herziene verordening ten uitvoer te leggen. Toevoeging van nieuwe gevarenklassen zal met name betekenen dat het ECHA en de lidstaten meer middelen zullen moeten inzetten om de toegenomen werklast specifiek aan te pakken.

1.3. Er is helaas geen specifieke bepaling om de consument te waarschuwen wanneer de chemische bestanddelen in een merkproduct worden gewijzigd maar de merknaam dezelfde blijft. Consumenten die een vertrouwd merk gebruiken, zullen het niet controleren, tenzij er een speciale waarschuwing op het etiket staat. Fabrikanten van huishoudelijke detergentia veranderen vaak de ingrediënten, bijvoorbeeld door andere enzymen en oplosmiddelen toe te voegen. De consument moet worden gewaarschuwd wanneer de samenstelling van een product is gewijzigd.

1.4. Op grond van het toezichtskader van de Commissie voor de uitvoering van de herziene CLP-verordening moet zorgvuldig worden nagegaan wat het effect is op essentiële waardeketens die met chemicaliën werken, zodat deze geen negatieve gevolgen ondervinden. De Europese Raad voor de chemische industrie (Cefic) wijst erop dat de voorgestelde wijzigingen van de CLP-verordening en de GRA (generieke aanpak van risicobeheer) gevolgen kunnen hebben voor wel 12 000 stoffen. Hierdoor zijn veel producten waarop consumenten en professionele gebruikers vertrouwen, mogelijk niet langer op de markt verkrijgbaar.

1.5. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar het welzijn van personen die in de chemische industrie werkzaam zijn. Gezondheid en veiligheid moeten altijd vooropstaan. Werknemers in de chemische industrie moeten een intensieve opleiding krijgen zodat zij goed op de hoogte zijn van alle chemische stoffen waarmee ze tijdens hun werk in aanraking komen. Alle apparatuur moet goed worden onderhouden. Volgens gegevens van het systeem voor het rapporteren van zware ongevallen (eMars) vinden er jaarlijks gemiddeld meer dan dertig arbeidsongevallen plaats in de 12 000 geregistreerde industriebedrijven in de EU die risico lopen op zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.

1.6. De voorzorgsbenadering is belangrijk om de gezondheid en het milieu te beschermen door gebruik te maken van bestaande gegevens over structureel verwante chemische stoffen, waardoor een voorzorgsbesluit kan worden genomen voordat een risico volledig wetenschappelijk aantoonbaar is.

1.7. In het verslag van het Europees Milieubureau (EEB) (juli 2022) over de wetgeving inzake chemische stoffen werden drie belangrijke knelpunten in het regelgevingsproces voor chemische stoffen vastgesteld:

- het feit dat industriegroepen dossiers indienen zonder volledige of betrouwbare gegevens;
- het feit dat EU-wetenschappers verzuimen om resoluut en uit voorzorg op te treden;
- vertragingen bij de behandeling van dossiers door de Commissie, ondanks het feit dat zij wettelijk verplicht is binnen drie maanden besluiten op te stellen.

2. Het Commissievoorstel

2.1. De Commissie stelt een herziening voor van Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁾ betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (de CLP-verordening).

Doel van de CLP-verordening is een hoog niveau van gezondheids- en milieubescherming tot stand te brengen. Zij maakt ook het vrije verkeer van chemische stoffen, mengsels en voorwerpen mogelijk. Krachtens de CLP-verordening zijn fabrikanten, importeurs en downstreamgebruikers van chemische stoffen en mengsels verplicht om gevaarlijke chemische stoffen te etiketteren en te verpakken alvorens deze in de handel brengen. Met de CLP-verordening zijn juridisch bindende regels voor de identificatie en indeling van gevaren vastgelegd. Deze verordening bevat gemeenschappelijke etiketteringsvoorschriften om consumenten en werknemers adequaat te informeren over het gebruik van gevaarlijke producten.

2.2. Naar het oordeel van de Commissie is de EU erin geslaagd een doeltreffende eengemaakte markt voor chemische stoffen tot stand te brengen.

De Commissie is van mening dat er behoefte is aan een herziening van de CLP-verordening, omdat deze enkele zwakke punten en juridische leemten vertoont. De voorstellen omvatten de invoering van nieuwe gevaarclassen voor hormoonontregelaars en andere gevaarlijke chemische stoffen (op basis van een gedelegeerde handeling), specifieke regels voor chemische stoffen in navulbare verpakkingen, betere communicatie, ook online, door duidelijkere en beter leesbare etikettering, de mogelijkheid voor de Commissie om indelingsvoorstellen te ontwikkelen, en verbeterde en snellere processen.

2.3. De EU zet zich in voor de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de bijbehorende duurzame-ontwikkelingsdoelen (SDG's). De Commissie is van mening dat deze herziening van de CLP-verordening zal bijdragen aan verschillende SDG's, zoals die welke erop gericht zijn om een goede gezondheid en welzijn, duurzame consumptie- en productiepatronen en schoon water en sanitaire voorzieningen te waarborgen. Voor de Commissie is deze herziening ook een belangrijk resultaat van de duurzaamheidsstrategie inzake chemische stoffen (een onderdeel van de Green Deal).

2.4. De Commissie stelt dat er behoefte is aan een betere identificatie en indeling van gevaarlijke chemische stoffen vanwege de risico's voor de volksgezondheid en het milieu. Procedurele inefficiënties en tekortkomingen bij de communicatie over gevaarlijke chemische stoffen moeten worden aangepakt. De inventaris van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) bevat een groot aantal foutieve of verouderde indelingen van stoffen. Daar zijn vele redenen voor. Zo is verzuimd om indelingen te herzien en bij te werken, en zijn er wijzigingen in de geharmoniseerde indeling van samenstellende stoffen. Een ander mogelijk probleem is de opstelling van onnauwkeurige "veiligheidsinformatiebladen". De informatie in een veiligheidsinformatieblad kan aanzienlijke downstreameffecten hebben, vooral als deze onjuist is. Bovendien kunnen stoffen die eerst als ongevaarlijk zijn gedefinieerd, in het licht van verder onderzoek als gevaarlijk worden bestempeld. Boorzuur werd bijvoorbeeld ooit als ongevaarlijk ingedeeld. Later werd het ingedeeld als zeer gevaarlijk (giftig voor de voortplanting). Bijgevolg waren nieuwe veiligheidsinformatiebladen vereist.

2.5. Als onderdeel van het pakket tot herziening van de CLP-verordening stelt de Commissie een gedelegeerde handeling voor om stoffen en mengsels met hormoonontregelende (ED), persistente, bioaccumulerende en toxische (PBT), zeer persistente en zeer bioaccumulerende (vPvB), persistente, mobiele en toxische (PMT), of zeer persistente en zeer mobiele (vPvM) eigenschappen in te delen in nieuwe vastgestelde gevaarclassen.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PB L 353 van 31.12.2008, blz. 1).

2.6. Bedoeling van de herziening is ook om de Commissie in staat te stellen meer geharmoniseerde indelingsdossiers te initiëren en te financieren.

2.7. Er wordt voorgesteld de methode voor de indeling van stoffen door bedrijven te verbeteren, met inbegrip van een verplichting om afwijkende aangemelde indelingen in de ECHA-inventaris te motiveren en een bepaling dat meldingen van indelingen binnen een bepaalde termijn moeten worden bijgewerkt.

2.8. De voorstellen die de verschillende spelers voornemens zijn bij het Agentschap in te dienen, zullen transparanter en voorspelbaarder zijn, omdat de indieners het Agentschap van hun voornemens in kennis moeten stellen.

2.9. In de herziening wordt voorgesteld de communicatie over gevaarlijke chemische stoffen te verbeteren:

— Met het voorstel moet de etikettering voor de consument duidelijker en begrijpelijker en voor de leveranciers minder belastend worden. Bovendien moet het de etiketteringsvoorschriften gemakkelijker te handhaven maken. Er komen verplichte opmaakregels om de leesbaarheid van de etiketten te vergroten, waaronder een minimale lettergrootte. Er zullen in meer gevallen uitvouwbare etiketten mogen worden gebruikt.

— Er komen specifieke regels voor de verkoop van chemische stoffen in navulbare verpakkingen. Dit systeem zal beperkt blijven tot chemische stoffen die minder ernstige gevaren met zich meebrengen.

— Vrijwillige digitale etikettering van chemische stoffen wordt toegestaan, maar informatie over de bescherming van de gezondheid en het milieu moet op het etiket op de verpakking blijven staan.

— Er zullen afwijkingen worden toegestaan voor chemische stoffen die in bulk aan consumenten worden verkocht, zoals brandstof, en artikelen die in zeer kleine verpakkingen worden verkocht, zoals schrijfbenoedigheden.

2.10. Het herzieningsvoorstel heeft ook betrekking op lacunes en onduidelijkheden in de wetgeving inzake onlineverkoop en meldingen aan gifcentra.

2.11. Bij onlineverkoop zal een leverancier ervoor moeten zorgen dat stoffen of mengsels die in de EU in de handel worden gebracht, voldoen aan de voorschriften van de CLP-verordening, ook bij onlineverkoop van buiten de EU.

2.12. De bepalingen inzake meldingen aan gifcentra zullen worden verduidelijkt. Alle betrokken spelers zullen gifcentra in de hele EU van alle relevante informatie in kennis moeten stellen.

2.13. Ook op het gebied van reclame wordt een belangrijke wijziging voorgesteld. Er komt een verplichting om ervoor te zorgen dat reclame voor gevaarlijke stoffen en mengsels alle informatie bevat die voor de veiligheid en de bescherming van het milieu essentieel is. Gevarenklassen, gevarenaanduidingen en pictogrammen moeten in de reclame worden opgenomen.

2.14. Onder de voornaamste acties uit de strategie voor chemische stoffen die de Commissie met dit voorstel wil aanpakken, is een juridisch bindende identificatie van de gevaren van hormoonontregelaars (op basis van de definitie van de WHO), die uitgaat van reeds voor pesticiden en biociden ontwikkelde criteria en die op alle wetgeving wordt toegepast. De nieuwe gevarenklassen en criteria zijn bedoeld om milieutoxiciteit, persistentie, mobiliteit en bioaccumulatie volledig aan te pakken.

3. Algemene opmerkingen

3.1. De gerichte herziening die wordt voorgesteld om de CLP-verordening doeltreffend en efficiënt te laten werken, wordt door het EESC toegejuicht.

3.2. Het EESC is ingenomen met de voorgestelde gedelegeerde handeling om nieuwe gevarenklassen vast te stellen voor hormoonontregelaars, alsook voor stoffen en producten die niet in het milieu afbreekbaar zijn en zich kunnen ophopen in levende organismen of dreigen terecht te komen in het watersysteem, met inbegrip van het drinkwater.

3.3. Een belangrijke tekortkoming van de huidige CLP-verordening is dat veel chemische stoffen die in de EU online worden verkocht, niet aan de wettelijke CLP-eisen voldoen. Dit vormt een risico voor de volksgezondheid en het milieu. Het EESC vindt het een goede zaak dat met het voorstel wordt geprobeerd om dit probleem aan te pakken.

3.4. Onduidelijk is wel hoe voor handhaving van de volgens het voorstel gewijzigde reclameregels zal worden gezorgd. Zal zowel de entiteit die een advertentie in strijd met de regels publiceert als de verkoper van het product die de advertentie heeft geplaatst, sancties opgelegd krijgen?

3.5. In een non-paper uit mei 2022 beweert het EEB dat “bedrijven routinematig onvolledige of gebrekkige gegevens over de gevaarlijke effecten van hun chemische stoffen indienen, maar toch toegang krijgen tot de markt (voorbijgaand aan het beginsel “zonder gegevens geen handel”). Bijgevolg wordt de regelgeving sterk belemmerd door de slechte kwaliteit van de registratiedossiers van bedrijven.”

3.6. In een gezamenlijke brief aan de Commissie van 27 februari 2023 stellen het EEB en verschillende ngo's dat “de hervormingen van de regelgevingssystemen Reach en CLP een belangrijke kans bieden om de huidige onbetwistbare gegevenslacunes aan te pakken en meer vaart te zetten achter de regelgeving inzake schadelijke chemische stoffen. Met deze brief willen we aangeven dat we zeer bezorgd zijn over deze gegevenslacunes, die een doeltreffende identificatie en beheersing van de risico's van de meest zorgwekkende chemische stoffen belemmeren.”

3.7. De herzieningen van Reach en CLP vullen elkaar aan. Zo zullen de nieuwe informatievereisten in het kader van een herziene Reach-verordening informatie verschaffen over de intrinsieke eigenschappen van stoffen waardoor deze kunnen worden ingedeeld in de nieuwe gevarenklassen van de herziene CLP-verordening.

3.8. Om geen inbreuk te maken op het mededingingsrecht heeft het ECHA bedrijven geadviseerd de nodige voorzichtigheid te betrachten bij de uitwisseling van informatie en deze te beperken tot wat strikt noodzakelijk is om dure dubbele tests te vermijden.

4. Specifieke opmerkingen

4.1. Het EEB heeft op 11 juli 2022 een verslag over de wetgeving inzake chemische stoffen gepubliceerd, waarin drie belangrijke knelpunten in het regelgevingsproces voor chemische stoffen worden vastgesteld:

- het feit dat industriegroepen dossiers indienen zonder volledige of betrouwbare gegevens;
- het feit dat EU-wetenschappers verzuimen om resoluut en uit voorzorg op te treden;
- vertragingen bij de behandeling van dossiers door de Commissie, ondanks het feit dat zij wettelijk verplicht is binnen drie maanden besluiten op te stellen.

4.2. Het EEB heeft naar voren gebracht dat er bindende besluitvormingstermijnen moeten komen, nieuwe sancties voor organisaties die niet alle nodige gegevens verstrekken, en dat in de regelgeving voor chemische stoffen een voorzorgsbenadering moet worden gehanteerd.

4.3. Met de herziening wordt voorgesteld dat er bepaalde deadlines komen voor het bijwerken van etiketten na een wijziging van de indeling en dat de termijn van zes maanden ook geldt wanneer een nieuwe gevarenklasse een aanvulling is op een bestaande gevarenklasse. Bij verschillen tussen recentere en verouderde indelingen moeten informatieverstrekkers worden verplicht hun meldingen binnen zes maanden na een wijziging van de indeling bij te werken.

4.4. Het ECHA stelt in zijn verslag van juni 2022 dat gevaren moeten worden bevestigd voordat risicobeheersmaatregelen kunnen worden gestart en dat vaak eerst meer gegevens nodig zijn, en dat bedrijven hun registraties daarom proactief moeten bijwerken met actuele informatie.

4.5. Actuele informatie is voor het welslagen van dit proces van cruciaal belang. In het belang van de volksgezondheid en het milieu moeten alle spelers dan ook aan dit proces meedoen. Er moeten sancties worden opgelegd wanneer duidelijk blijkt dat er sprake is van onnodige vertraging of wanneer ontoereikende gegevens worden ingediend.

4.6. Het ECHA zal zijn personeelsbestand moeten uitbreiden wil het deze voorgestelde nieuwe verordening doeltreffend kunnen implementeren. Bovendien beschikken veel lidstaten over weinig middelen, waardoor zij minder goed in staat zijn om dossiers in te dienen.

4.7. De handhaving van de CLP-verordening is een zaak van de nationale autoriteiten. Daaronder valt ook dat moet worden gecontroleerd of de stof (vooraf) is geregistreerd en of de veiligheidsinformatiebladen juist zijn. Het ECHA heeft geen handhavingsverantwoordelijkheden. Het biedt echter wel een forum voor de uitwisseling van informatie over handhaving tussen de lidstaten.

4.8. De Commissie ontwikkelt momenteel een kader om toezicht te houden op de werking van de herziene verordening. Het is van vitaal belang dat in het monitoringproces ook wordt gekeken naar het effect op waardeketens die afhankelijk zijn van chemische stoffen en naar het algemene effect op de eengemaakte markt voor chemische stoffen.

4.9. Volgens de nieuwe bepalingen voor onlineverkoop moet er een in de EU gevestigde leverancier zijn die ervoor zorgt dat de chemische stof aan de voorschriften van de verordening voldoet. Dit geldt ook voor onlineverkoop van buiten de EU naar de EU. Dit voorstel moet voorkomen dat de consument de jure en de facto een importeur van buiten de EU wordt. Er wordt echter niet duidelijk voorgesteld hoe dit met succes zijn beslag kan krijgen. Het lijkt immers vrijwel onmogelijk om een dergelijke regeling ten uitvoer te leggen zolang de herziene CLP-verordening niet is afgestemd op het wereldwijd geharmoniseerde systeem voor de indeling en etikettering van chemische stoffen van de VN (UN GHS).

4.10. Fabrikanten die de bestanddelen van een merkproduct wijzigen zonder de merknaam te veranderen, moeten worden verplicht een speciale waarschuwing op het etiket aan te brengen zodat de consument op de hoogte is van de chemische veranderingen in het product.

4.11. Volgens de Europese Raad voor de chemische industrie (Cefic) ⁽²⁾ zullen de wijzigingen in de CLP-verordening gevolgen hebben voor alle waardeketens en is het zeer belangrijk dat de Commissie zorgvuldig nagaat of en hoe strategische en essentiële waardeketens negatief beïnvloed kunnen worden door de CLP-hervorming.

4.12. Is er een onzeker, maar vermoedelijk risico op schade, dan moet er op grond van het voorzorgsbeginsel actie worden ondernomen om het risico van een chemische stof te beperken. Er dient dus te worden opgetreden voordat het risico wetenschappelijk volledig is aangetoond.

4.13. De veiligheid van mensen die in de chemische industrie werken is van het grootste belang. De veiligheid op de werkplek moet regelmatig worden geëvalueerd, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat alle gezondheids- en veiligheidsprotocollen volledig en correct worden nageleefd.

4.14. De onjuiste omgang met chemische stoffen en het ontbreken van adequate risicobeoordelingen zijn ernstige problemen waaraan aandacht moet worden besteed op de werkplek. Werknemers in de chemische industrie moeten een intensieve opleiding krijgen zodat zij goed op de hoogte zijn van alle chemische stoffen waarmee ze tijdens hun werk in aanraking komen. Het is van essentieel belang dat alle apparatuur in chemische fabrieken naar behoren wordt onderhouden om werknemers te beschermen tegen letsel of overlijden als gevolg van defecte apparatuur. Volgens gegevens van het systeem voor het rapporteren van zware ongevallen (eMars) vinden er jaarlijks gemiddeld meer dan dertig arbeidsongevallen plaats in de 12 000 geregistreerde industriebedrijven in de EU die risico lopen op zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Deze gegevens omvatten geen ongevallen in gevaarlijke installaties die niet onder de Seveso-richtlijn vallen. Pijpleidingen en vervoer zijn eveneens uitgesloten.

Brussel, 27 april 2023.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE

⁽²⁾ www.cefic.org